

ΝΕΟΣ ΕΛΛΗΝΟΜΝΗΜΩΝ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΟΝ ΚΑΙ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

8

1911

ΦΩΤΟΤΥΠΙΚΗ ΑΝΑΤΥΠΩΣΙΣ * 1969 * RÉIMPRESSION ANASTATIQUE

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ÉDITIONS

ΒΑΣ. Ν. ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ

BAS. N. GRÉGORIADÈS

E.Υ.Δ. ΑΓΚ.
ΙΩΑΝΝΙΝΑ 2006

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΩΔΙΚΩΝ
ΤΩΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ
ΠΛΗΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ¹

Β'.

ΚΩΔΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΘΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ¹

193.

Χαρτ. 0,18 × 0,124. Αἰῶνος XVIII (φ. 6).

«Κανόνες τῶν πτώσεων».

Τὰ φ. 3^ε-6^ε ἄγραφα.

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Ψάγου.

195.

Χαρτ. 0,21 × 0,15. Αἰῶνος XVIII (φ. 56).

«Λογικῆς τῆς τοῦ σοφωτάτου Εὐγενίου [Βουλγάρου] περιληψίς τῶν ἀναγκαιωτέρων τε, καὶ χρησιμωτέρων πρὸς ἀπομνημόνευσιν φιλοπονηθεῖσα παρὰ Ματθαίου μοναχοῦ».

Προτάσσεται Προσφώνησις «Τοῖς ἰλλογίμοις τῶν ἐντευξομένων» ὑπὸ Ματθαίου μοναχοῦ.

Ἐν φ. 2^α-3^α «Πίναξ κεφαλαιώδης».

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Ψάγου.

196.

Χαρτ. 0,21 × 0,16. Αἰῶνος XVIII (φ. 39).

Περὶ ἀρετῶν καὶ κακιῶν καὶ ἀνθρωπίνης κοινωνίας καὶ πολιτείας.
Ἄρχ. (ἀκέρ.) ἐν τοῖς περὶ φθόνου ... ἡ ὠχρότης λέγει αὐτὸς, κατακεῖ
εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ φθονεροῦ. Ταῦτα συνεχίζονται εἰς § 130-132. Ἔκονται

¹ Συνέχεια ἐκ τοῦ Η' Τόμου τοῦ Νέου Ἑλληνομνήμονος σ. 358.

«Περὶ νεμίστου» (§ 133), «Περὶ ἐχθρας» (§ 134-135), «Περὶ φιλίας» (§ 136-140), μένον κολοβόν ἐν § 140 ἐν ταῖς λέξεσι καὶ εἶναι μεγίστη ἀλογία. Λέγουσι κατόπιν τὰ πό συνεχίας τῆς § 140 μέχρι τέλους τῆς § 160 (Περὶ τάξης), πιθανῶς τετραβία δύο, ἴπεται δὲ τὸ «Περὶ ἀνδρείας» (§ 161-163), ἐν φ. 9α κ. ε., τὸ «Περὶ θρασύτητος» (§ 164), ἐν φ. 10α κ. ε., τὸ «Περὶ δουλείας» (§ 165-169), ἐν φ. 10β κ. ε., τὸ «Περὶ σωφροσύνης καὶ ἀκολασίας» (§ 170-174) ἐν φ. 12β κ. ε., τὸ «Περὶ ἐπισκευαίας» (§ 175) ἐν φ. 13β κ. ε., τὸ «Περὶ μεγαλοφυχίας» (§ 176) ἐν φ. 14α κ. ε., τὸ «Περὶ φρονήσεως» (§ 177-179) ἐν φ. 14β κ. ε., τὸ «Περὶ κοινωνίας καὶ οἰκονομίας» (§ 178-199), ἐν φ. 15α καὶ περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς ζώου κοινωνικοῦ καὶ πολιτικοῦ ἐν φ. 17α κ. ε. Εἶτα δ' ἀρχεται ἐν φ. 27β «Κεφάλαιον 7^{ον}» «Περὶ σπουδῆς» (§ 200-220), Ἀκολουθεῖ ἐν φ. 32β «Κεφάλαιον 8^{ον}» Περὶ νόμων» (§ 221-235). Κατόπιν ἴπεται (φ. 38β) «Κεφάλαιον 9^{ον}» Περὶ πολιτείας» (§ 236-242), ὅπερ μένει κολοβόν μετὰ τοῦ κώδικος ἐν ταῖς λέξεσι βασιλείας ἐν ταῖς λέξεσι παμβασιλεία ἠθελεν εἶναι, καθ' ἣν ὁ βασιλεὺς ἀρχεῖ.

Κώδιξ ἀσταχῶτος.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Ψάχου.

197.

Χαρτ. 0,235 × 0,17. Αἰῶνος XVIII (φ. 16).

Βασιλείου τοῦ Μεγάλου «Ὁμιλία ιδ' κατὰ μεθύοντων».

Μετὰ διαστήχου ψυχαγωγικῆς ἐρμηνείας.

Τέλ. (κολ.) καὶ μέλη τεθρυμμένα ἀδούσας, δυνάμενα καὶ μόνον ἀκουσθέντα πάντα οἶστρον...

Κοσμεῖται ἐν ἀρχῇ ὑπὸ περιτέχνου ἀρχικοῦ Κ διὰ μέλανος γεγραμμένου.

Κώδιξ ἀσταχῶτος.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Ψάχου.

198.

Χαρτ. 0,173 × 0,123. Αἰῶνος XVIII (φ. 56).

Ἐϋώννου Μοναχοῦ τοῦ Ζωναρᾶ Μεγάλου Δρογγαρίου τῆς βίγλας Καὶ πρώτου Σεβαστοῦ, Ἑρμηνεῖα εἰς τοὺς ἀναστασίμους Κανόνας Ἐϋώννου τοῦ Διμασκηνοῦ καὶ μουσουργοῦ».

Περατοῦται κολοβός ἐν ταῖς λέξεσι ἀλλὰ καθάπερ τις βασιλεὺς γενναῖος εἰς πηδῆσας ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Τροπαρίου Σὺ γεγονώς ὡσεὶ ἀδοῦθητός κτλ.

Κώδιξ ἀσταχῶτος.

Ἐκ δωρεᾶς Κ. Ψάχου.

Χαρτ. 0,24 × 0,173. Αἰῶνος XVIII (φ. 4)

«Περίοδος ἐκ τῆς ἡμερησίου τοῦ Ἰμπερίου ἐν Παρισίοις τῶν 8ων Φεβρουαρίου 1806:».

Εἶνε βιβλιογραφία τῆς ἐπὶ Κοραῆ ἰκδοσὶς τοῦ Προδρόμου Ἑλληνικῆς βιβλιοθήκης.

Τὰ φ. 36-46 ἄγραφα.

Κωδὸς ἀτάχως.

Περγ. 0,24 × 0,17. Αἰῶνος XIII (φ. 167).

1 φ. (φ. 1^a). Βιβλος βασιλειῶν.

Ἡ πρώτη ἀρχεται ἀκέφαλος ἀπὸ τῶν λέξεων ἐγενήθη ἐπὶ τ... προφητεύου ... πέστευλαν καὶ αὐτοί· κ...λους τρίτους (Βασιλειῶν Α' 19, 20-1.) Τὰ διὰ στιγμῶν δηλούμενα λείπουν, διαθερωμένου ὑφ' ἡγραφίας τοῦ φ. 1 ὡς καὶ τῶν φ. 2-4, ὀλιγωτέρων δὲ τῶν φ. 5-10.— Ἐν φ. 135 «Βασιλειῶν δευτέρων.— Ἐν φ. 506 «Βασιλειῶν τρίτων.— Ἐν φ. 103α «Βασιλειῶν τετάρτων».

Ἐν πλείστοις τῶν φάλλων τῶν Βασιλειῶν σχόλια παρασελίδια, τοῦτο μὲν τοῦ 16', τοῦτο δὲ τοῦ 15' αἰῶνος.

2 (φ. 152^a). «Ρήματα Ἐκκλησιαστοῦ υἱοῦ Δαυὶδ βασιλέως Ἰσραὴλ ἐν Ἱερουσαλήμ».

Τελ. (κολ.) πλήν ἴδε τοῦτο εὖρον ὃ ἐποίησεν ὁ θεὸς σὺν τὸν ἄνθρωπον εὐθὴ· καὶ αὐτοὶ ἐζήτησαν λογισμοὺς (Ἐκκλησιαστοῦ 8, 30).

Μόνον δεκαεῖς στίχοι κειμένου ἐν ἑκάστη σελίδι, γράμμασι μεγαλειτέροις ἢ ἡ Βίβλος Βασιλειῶν. Ἄνω δὲ, κάτω καὶ ἐν τῇ πρὸς τὰ ἔξω τοῦ κώδικος ἢσ σχόλια γεγραμμένα ὑπὸ τῆς αὐτῆς χειρὸς τοῦ 15' αἰῶνος, ὧν ἡ ἀρχὴ· Διὰ τῆς ἐπιγραφῆς τοῦ βιβλίου μανθάνομεν, ὅτι εἰς αὐτὸν τὸν διὰ τοῦ Εὐαγγελίου ἐαυτῷ πιξάμενον ἢ τῶν ῥημάτων τούτων ἀναφέρεται δύναμις.

Ἐν εἰλεὶ τῆς Βίβλου Βασιλειῶν, ἐν χώρῳ κενῷ τοῦ φ. 151b, χεῖρ κτήτορος τοῦ 15' αἰῶνος τελευταίντος ἔγραψε κατὰ διαλείμματα τὰ ἔξῃ σημειώματα·

† μνηὶ ματῶ κε ἡμέρα δ' ἰνδικτιῶνος δεκάτης ἔτους $\overline{\overline{\psi}}$ $\overline{\overline{o}}$ $\overline{\overline{\delta}}$ ὥρα ὧσεὶ ἕκτη γέγονεν ἔκλειψις ἡλίου ὧσεὶ ὥρας τρεῖς καὶ σκότος πρὸς οὔσαι οὐχ ἔπτον ταῦτο τὸ σκότος τοῦ κοσμοσωτηρίου πάθους τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ (τὴν λέξιν σκότος προσέθηκεν ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου ἡ χεῖρ ἢ γράψασα τὸ κατωτέρω σημείωμα).

† μνὴν φεβρουαρίῳ ἰνδικτικῶνος (ἑραχυγραφικῶς) ιᾱ ὁ ποθεινότατος μου αὐθέντης καὶ πατὴρ ἀπᾶει πρὸς τὰς αἰωνίους μονὰς μετονομασθεὶς δὲ διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος ξενοφῶν μοναχός.

† μνὴν ἰανουαρίῳ ᾱ ἔτους ς̄ ψ̄ δ̄ δ̄ ἐγεννήθη ὁ υἱός μου βασιλείος.

† μνὴν ματῶ ς̄ ἡμέρα . . . ὥρα ᾱ ἔτους ς̄ ψ̄ ο̄ ς̄ ὁ περιπόθητός μου αὐτάδελφος κύρ γικόλαος ὁ πηγνός ἀπᾶλλθε πρὸς τὰς αἰωνίους μονὰς μετονομασθεὶς δὲ διὰ τοῦ θεοῦ καὶ ἀγγελικοῦ σχήματος νήφω μοναχός.

Ἔπονται δ' ἐν τέλει ἄλλη χεὶρ τοῦ ιγ' αἰῶνος τάδε·

† ὦν τὸ μὲν, ἐθέωσε· τὸ δὲ, ἐθεώθη· ὦν ἡ μὲν θεότης, ἐθέωσε τὴν σὰρκα, ἡ δὲ σὰρξ ἐθεώθη· καὶ γέγονεν ἡ μίξις καινὴ, διὰ τὸ ἀδιαίρετον μετὰ τὴν ἔνωσιν.

Τὰ τετράδια τοῦ κώδικος οὐδαμῶν φέρουσιν ἀριθμοὺς. Μεταξὺ τῶν φ. 85 καὶ 86 ἐξέπεσαν ἐν φύλλον. Τὰ φ. 136-142 ἀποτελοῦσι τετράδιον ἔχον μὲν τὸ κείμενον ἀνελλιπές, στερούμενον δὲ τοῦ μεταξὺ τῶν φ. 137 καὶ 138 φύλλον, οὗ ἀποκοπέντος ἀρχῆθεν αὐξεται μόνον πρὸς τὴν ῥάχει λωρίς. Τοῦτ' αὐτὸ συμβαίνει καὶ ἐν τῷ κατόπιν τετράδιῳ, ὅπερ ἀποτελοῦσι τὰ φ. 143-148, ἀποκοπέντος ἀρχῆθεν τοῦ μεταξὺ τῶν φ. 147 καὶ 148 φύλλον. Ἔπονται τὰ φ. 149-151 καθ' ἑαυτὰ, ἀνελλιπές μὲν ἔχοντα τὸ κείμενον, ἀποτελοῦντα δὲ δυάδιον, οὗ τὸ τελευταῖον φύλλον ἀποκομμένον, πιθανῶς ἀρχῆθεν, σωζομένου μόνον μέρους τῆς πρὸς τὴν ῥάχει λωρίδος.

Κωδιξ

Ἐξ ἀγορᾶς.

201.

Περγ. Χαρτ. (φ. 9).

Ἐννία φύλλα, ἀποτελοῦντά ποτε τὴν περιβάλλουσα ἄλλου κώδικος. ὦν τρία μὲν χαρτῶνα (0,21×0,14), ἐν οἷς ἐν ἐσχισμένον κατὰ τὸ ἡμισυ καὶ πλέον, περιέχον. α Τροπάρια, αἰῶνος XV, τὰ δὲ λοιπὰ ἕξ ἐκ περγαμηνῆς (0,154×0,123) αἰῶνος XIII, περιέχοντα Τροπάρια, καλὴ μνηστὰ, ὦν ἡ ἀρχαιοτέρα γραφὴ αἰῶνος VIII περιέχει ἀποσπάσματα Εὐαγγελίων, γεγραμμένα διὰ τοῦ μεγαλογραμμάτου βυθμοῦ.

Ἐκ δωρεᾶς Γ. Νούσιου Ἡκειρώτου.

202.

Χαρτ. 0,66 × 0,46 Αἰῶνος XVII (φ. 1).

Ἰωάννου Κωνσταντίνου βοεδόδα Οὐγγροβλαχίας ἱγγραφοῦ ὑπὲρ τῆς μονῆς Γιουργιάνου.

Γέγρακται ῥωμανιστῶ τῷ 1693 καὶ φέρει ἐν τέλει μεγάλην ἐρυθροῖς γραμμασί τὴν βιογραφὴν τοῦ βοεδόδα καὶ τὴν σφραγίδα αὐτοῦ ἐμπεισισμένη ἐπὶ χαρτοῦ ἐπιτεκωλημένου.

203.

Χαρτ. 0,22 × 0,15. Αἰῶνος XV (φ. 41).

Ἀθωναίου Ἀλεξανδρείας Βίος ἀγίου Ἀντωνίου.

Ἀρχ. ἰατρικὴ αὐτοῦ τὸ σῶμα τὴν αὐτὴν αὐξησίον ἔχειν καὶ μῆτε πιανθὲν εἰς ἀγυμνασίαν μῆτε ἰσχνωθὲν ὡς ἀπὸ νηστειῶν καὶ μάχης δαιμονίων. βλ. (κολ.) αὐτὸς μὲν οὖν τξετρέπετο καὶ παρρητεῖτο τας πρὸς τούτους ὁδοὺς· οἱ δὲ ἐπέμενον· καὶ μᾶλλον...

Κώδιξ ἀστέγματος.

Ἐκ δωρεᾶς τοῦ ἐν Ζακύνθῳ Λεωνίδου Χ. Ζιώη.

204.

Χαρτ. 0,17 × 0,122. Αἰῶνος XIX (φ. 10).

« Ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους εἰς καλὰ ἔργα νὰ ἐπιστρέψουν».

Προηγείται ἡ χρονολογία ρωκ. Ἐν τέλει· Ἐγὼ ὁ πατριάρχης Ἱερουσαλήμ Ἰωανήκιος ἐξήγησα αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια τῆς ἐπιστολῆς, τὰ ὁποῖα ἦτον γεγραμμένα ἐπάνω τῆς ἀγίας πέτρας, ὁποῦ ἦλθον μὲ τὴν χάριν τοῦ παναγίου πνεύματος· καὶ πάλιν δέωμαι καὶ παρακαλῶ, τὸν πανεύσπλαγγχον θεόν, νὰ μὴν μᾶς κατάποντίσῃ, μόνον νὰ μᾶς δώσῃ. νοῦν φότησιχ, νὰ ἐπιστρέψουν οἱ εὐλαδοῖς χριστιανοῖ, εἰς αὐτὰ τὰ θεῖα λόγια, καὶ νὰ ἔχομεν πολλὴν εὐλαδιαν καὶ ὀφέλιαν τῆς ψυχῆς. καὶ τοῦ σώματος ἀπὸ τὸν πανικτηρμονα θεόν· ἀμήν.

Ἐν φ. 10α· Ἐν ἔτι 1823 ἡς 3 Μαΐου ἐγένεεν ἡ ἀντιγραφή τῆς θύας φιλάδας ἐκ χειρὸς ἐμοῦ τοῦ Κωνσταντίνου Ἀναστασῶπουλου. Καὶ κατωτέρω ἄλλῃ χειρὶ, ἀλλὰ διχτυγραμμένα· Ἀυτὴ ἡ φιλάδα ὑπάρχει ἐμοῦ Χαρολάμπου Κατζικίτη ἐν Ληβαρζίφ τὴν 3 μαίου.

Στάχωςις διὰ χονδροῦ χαρτονίου.

Ἐκ δωρεᾶς Χ. Κορύλλου ἱατροῦ ἐν Πάτραις.

205.

Χαρτ. 0,215 × 0,115. Αἰῶνος XVI (φ. 159).

Νομοκάνων.

1 (φ. 8α). « Ἐρώτησις τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κύρ Μάρκου καὶ ἀπόκρισις ἐπ' αὐταῖς τοῦ ἀγιωτάτου πατριάρχου Ἀντιο-

χειας κῦρ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶν. — 2 (φ. 33α). «Ἀπό τὴν ἐξήγησιν τοῦ ἁγιωτάτου πατριάρχου θεοπόλεως Ἀντιοχείας κυροῦ Θεοδώρου τοῦ Βαλσαμῶν». — 3 (φ. 76β). «Πρόξιμον κανονικὸν ἀναγκαῖον εἰς τὸ λύειν καὶ δεσμεῖν ἀμαρτίας ἀνθρώπων ἐξουσίαν εὐληφῶτας πᾶν ἔχων ἀναγκαῖον εὐτύνοκτον συλλεγὲν ἀπὸ τε τῶν κανόνων τῶν ἁγίων Ἀποστόλων καὶ τῶν ζ' οἰκουμενικῶν συνόδων τοπικῶν καὶ ὁσίων θεοφόρων πατέρων ἰδίως, καὶ τῶν κατὰ μέρος ἐκτεθέντων νόμων ὑπὸ τῶν ἀειμνήστων εὐσεβεστάτων βασιλέων». — 4 (φ. 155β). «Ἐκθεσις κανονικῆ Ἰωαννίου τοῦ ἁγιωτάτου καὶ οἰκουμενικοῦ πατριάρχου καὶ τῶν ἁγιωτάτων μητροπολιτῶν, τοῦ τε Κεσσαρίας καὶ τοῦ Ἡρακλείας, τοῦ Ἀγκύρας καὶ τοῦ Νικομηδίας καὶ τοῦ Νικαίας καὶ τοῦ Σεβαστείας, τοῦ Μελετινῆς καὶ τῶν λοιπῶν . . .». — 5 (φ. 160α). Περὶ βαθμῶν συγγενείας. — 6 (φ. 167β). Ἑρμηνεία κανόνων συνόδων.

Κολοβὸς ἐν τοῖς περὶ τοῦ ζ' κανόνος τῆς συνόδου Νεοκαισαρείας.

Προτίσσεται ἀκέφαλος πίναξ κεφαλαίων, μὴ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ κώδικος, ἐν ᾧ ἀναγράφονται καὶ τάδε: α') «Τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Παχωμίου ἐπιτιμῶν καὶ κεφάλαια περὶ μοναχῶν». β') Ἰωάνη ἱερομονάχου περὶ τινῶν ἀναγκαῖων καὶ ἀπόκρυσις κυρ Νεῖλου τοῦ ἁγιωτάτου μητροπολίτου Ῥόδου. γ') Ἰωάσαφ ἱερομονάχου καὶ μεγάλου πρωτοσυγγέλου ἐρωτήσεις ἃς ἠρώτησαν τινὲς τῶν κρη» (λέξις ἀτελής).

Τὰ φ. 6α-7α ἄγραφα.

Στάχους ἐκ ξύλου περιενδεδυμένου διὰ βύρσης, ἧς λείκει τὸ ἐν τέλει σανίδωμα. Ἐν φύλλῳ ἐπικεκολλημένῳ ἐπὶ τοῦ ξύλου τῆς ἐν ἀρχῇ σταχώσεως δοκίμια κονδυλίων καὶ αἱ μοναχονδυλίας Κωνσταντίου, † ὁ Βουνδίτζης [Μα]κάριος καὶ † ὁ Βουνδίτζης . . . ῶν (τὰ λοιπὰ δυσξέυδλητα). Αὐτόθι καὶ σχεδιογραφία ἁγίου κρατοῦντος εὐληφῶν καὶ δοκίμια ἐρυθρῶν ἀρχικῶν γραμμάτων, ἐν οἷς καὶ μέγα Ε.

Ὁ κώδιξ πολλαχῶς βεδλαμμένος ὑπ' ὑγρασίας, ἐνιαχοῦ δὲ τριφύδρωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Σκυρ. Π. Λάμπρου.

206.

Χαρτ. 0,21 × 0,153. Αἰῶνος XVII (φ. 157).

Νομοκάνων.

Ἀρχεται ἐν φ. 3α ἀπὸ κερ. δ' «Περὶ ἐθῶν τῆς ἐκκλησίας ἐγγράφων, καὶ τῶν κόλων». Τελευταῖον κερ. ε' «Εὐχὴ συγχωρητικῆ» (κολ.). Προτίσσεται ἀκέφαλος πίναξ κεφαλαίων ρη'-τα' ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ Νομοκάνωνος, ἐν ᾧ μετὰ τὸ νῦν σωζόμενον τ' κεφάλαιον ἔπεται ὡς τελευταῖον «Εὐχὴν ἣν λέγει ὁ ἱερεὺς εἰς τὸ φυτὸν τῆς Ἑλλάδος τῆ κυρηάκῃ τῶν βαίων».

Κώδιξ ἀστάχωτος.

Ἐκ δωρεᾶς Ἰωάννου Βλαχογιάννη.

(Ἐπεται συνέχεια).